Tvö kvæði eftir séra Magnús Helgason prest að Torfastöðum, síðar Kennaraskólastjóra í Reykjavík.

1. Tíðindi frá Sauðafelli.
   Sturlunga 5.þ.4.kap.
   Birt í "Kveldúlfi", hinu handskrifaða sveitablaði, er Jón Pálsson hélt úti á Stokkseyi á árunum 1890-92.
   8.tbl. þriðjudaginn 3.mars 1891.
   Merkt: 1 af 18.

2. Oddur og Már. Sturlunga 9.þ.20.kap.
   Birt í sama blaði.
   "Kveldúlfur", 9.tbl.þriðjudaginn 17.mars 1891. Merkt: 1 af 18.

18.

Kv. 8. bl.
3. marts '91.

Tíðindi frá Sauðafelli. +
(Sturl. 5. þ. 4. kap.)

8. Í Reykjalaug Sturla ríkur lá
er vordaginn fyrsta á loptið brá.
Hann hafði norður það erindi átt,
að efla í héraði frið og sátt.
Það mál var byrjað og búið senn,
því báði hans lutu þar allir menn.
Nú bjóst hann aptur að halda heim
með heiður og sæmd af málum þeim.
Og hugurinn flaug yfir frosið hjarn
að finna konu og nýfætt barn;
því eldheitt logaði ástarbál
í ungri goðríkri hetjusál
Og Sólveig, konan er kaus hann sjer,
var kvennvalið bezt á landi hjer.
Þótt gæfan skini svo skær og hlý
um skörungi einni lá drunga ský.
Hann gat ei hrundið úr huga því,
er hafði + hann litið blundi í;
Að Sauðafelli í svefni hann bar
Og Sólveigu kæra leit hann þar,
Með barn þeirra á armi lá [illegible]
í báli stóð um þau sængin öll,

Eftir sr. Magnús Helgason
í Torfastöðum.

Og helfrosinn drengur af heiptarm
með hvæsanda gini blés að glóð
Hann kendi þann hausinn handa gl
með hálfbrunnið níðingsandlit dökk
Hann hrökk upp sem væri naðran
og nefndi um leið Þorvald Vatnsfirðin
Og sökin bitur hinn seka mann,
í sjálfs síns huga hann til þess
Úr Vatnsfirði átti hann þess von
af vöskum bræðrum skjótt mundi
„Mun fram komin vera sú vaða spá
„er vofi mig eggjaði á brottför þá:
„Þá illu heilli eg að heiman fór,
„það hamingjubrestur verði stór,“
„Sú svívirðing mundi síð og ár
„á send mína bræna helgarsár,
„Ef hefða þær með yður heiptum
„svo hvergi þjikk jeg þeirra gætt.
„En hvað er að ræðast um enga
„minn uggur styðst ei við nokkur
„Nei drauminn trúi jeg ekki um
„Vjer erum ei frændur Hjeigilsmen
„En samt skal nú búast brott og heim
„og bráðlega fagna með gumum

Fast var hurð knúin og frostklæðum m
fasmikill svipþungur gestur inn veður.

Þrasa kendi hann þar vera kominn,
þá mundi eigi ljúgast bíðindavonin
Fet eitt hann gengur mót garpi svinnum
geigur var í brjósti, en roði úr kinnum.
„Sendur var jeg hingað frá Sauðafellskonum
„sára ber jeg kveðju frá Þorvaldssonum
„Hafa þær nú svalað hefndargirni sinni
„heiptúðugir bræður í fjarveru þinni.“ —
Þorvaldssona nafn, það var þruma í hljómum,
þyngri mundi Sturla ei fjörláts dómur.
Hjarta hans barðist sem brim á ströndinni
brjóstið þrútnaði og stóð á öndinni.
Gleymt var þá allt nema hið elskaða fljóðið;
í æðunum logaði Sturlunga blóðið.
Skalf þó á vöddin sje bitrandi tungar,
bindandi logandi hvarma bangar.
Hrutu orð af vörum sem hagl af steini:
„Hvort varð Sólveigu nokkuð að meini?“
— „Engum,“ kvað Þrasi, „þótt eirða þeir manni,
„ekkert leið mein hinn göfugi svanni.“
Sturla dró gullhring dýran af hendi
drengsins á hönd honum þegjandi rendi.
Sem leiftri sólin á bárubungunum
björt skein gleðin úr hetju augunum.
„Þiggja mun eg gullið,“ kvað þrútinn gestur,
„þó er nú annar þinn horfinn vestur.“ —
„Hygg aldrei að gripatjón geð mitt hrelli,
gull mun eigi skorta að Sauðafelli!“
— „Herklæði, gripir og gull þitt er búið;
gjörsamlega er allt bú þitt rúið.“ —

Tvö kvæði eftir séra Magnús Helgason
prest að Torfastöðum, síðar kennara-
skólastjóra í Reykjavík.

... Sauðafelli.
... 4.kap.
... hinn harðskriflaða
... er Jón Pálsson hélt úti
... á árunum 1890-92.
... judaginn 3.mars 1891.
... 18.

... Sturlunga 9.þ.20.kap.
... blaði.
... 9.tbl.þriðjudaginn
... Merkt: 1 af 18.

18.

„Gripum þó vænt sé og gnóttum hringa
„gjalda mega bú þeirra Vatnsfirðinga.“ –
„Hringa þeir og sóendur hinnamenn þína,
„hljóta þeir víst allmargir lífi að týna“. –
„Söknuður er víst um svo dýra drengi;
„dauða þeirra mun jeg ei gleyma lengi.“ –
„Vesalmennið lengi á hanna hyggur,
„hefndin er það eina, sem mér á liggur.
„Manngjöldin má heimta án hjörva þing
Hugið gátu og menn þeirra Vatnsfirðinga
— „Höldust þeir mjög um að mundi um setta
á manndráping Dalafreys seinþvegin blettur.
„Hann má svo burtu með hjörvi slingum
„í hálsæðablóðinum úr Vatnsfirðingum.“
„En lítt mundi hjálpa hefnd fyrir morðið
„hefði“ kemi Sólveigu nokkuð orðið.
„Sýnt ef þeir hefðu svívirðing fljóði,
„sú yrði ei þvegin í neinu blóði.
„Vatnsfjörður þó drukknaði í dauðaflóði
„dropi væri ei goldinn af hennar blóði.
„Heil þig nú vinur handa reið ettir!
„Heiður og þökk fyrir góðar fregnir!“
Og þrasi var horfinn og hvíldist í næði
en hugrinn lá þunda á krjúpi sín beði.
Hann vissi ei áður hvað var að biðja,
til valda og fjár stóð hugarins iðja.
Nú varð honum drottins gjöfs að leita,
þá lést honum kenndi ástin heita.
Hans mál steig óheyrt til upphimins sala,
það einn veit drottinn, er hjörtum tala.
Í blóðsollna hálfbreiðna hetjulundu
skein himneskt ljós á þessari stundu,
Og grimmdin og dramb-bið, sem æfi hans eyddi,
þó aldrei þann meista að fullu deyddi
Hann vermdi loks sál hans með vonum glaðum
á vígvellinum að Örlygsstöðum. – Iaf 18.

Oddur og Már.*

(Sturl. 9. þ. 20. kap.)

1. Í draumarofum einn dagur leit
með döprum augum af Skagasveit,
þar vandist prúður við vopnaþing
einn vaskur halur í slegnum hring.

2. Hann skildi hjelt yfir höfði sjer
en hjörvi sveiflar og vandar sker,
þó mest hver óttast í atsókn vann
þann ægishjálm, er úr sjónum brann.

3. Og allandkunnur var ungur þegn,
svo íturvaxinn með hetjumegn,
því enginn bitti svo unda nað
sem Oddur frækni af Valþjófsstað.

4. Á óvart höfðu honum aðför gjört
þeir Ofsi og Rafn með vopnin björt
og vildu fella hann vígra njörð
frá völdum öllum um Skagafjörð.

5. Úr roðnum húsum og heljarþröng
nam hetjan prúða sjer ryðja göng,
en enginn fylgdi við unda þing,
þar einn nú stóð hann í læstum hring.

6. Í garpi móðum svall gremja sár:

---

* Eftir séra Magnús Helgason á Torfastöðum

„þeir gugna allir, — og líka Már!
„þjer ofur selja þeir einan mig
„og ætla þannig að frelsa sig."

7. Í rofnum dyrunum stóð (1) sjóður M…
einn vaskinn garpur með svartan b…
með hyggju þungri hann horfði á sv…
sem hugði að lítt að verja sig.

8. Það var ei ótti nje von um gr…
er vita bannaði Odda lið:
því báðar fyrir þann fleina og…
hann feginn gæfi sitt hjartablóð.

9. Hann hafði staðið í hjörvaklið
við hlið á Odda um langa hríð
en var nú móður og víða sár
og vopnum sóttur á hendur þrjár.

10. En minnst er varði sjer við hann brá
og vopnin lýstur sem elding frá;
sem kólfi skyti hljóp kempan góð
og komst til þangað sem Oddur stóð.

11. Með gleði Oddur leit garpinn sinn
„Minn góði fjelagi, þar ertu minn
Ei fleiri orðum við unnast þeir,
en augun hljóða þó sögðu meir.

12. „Jeg vænti ei framar neinn vin að sjá
„og vikna hugði mjer alla frá;
„ei blítt í eygum er böðla vans
„og beiskt að deyja svo vinarlaus.

13. „Þín höndin trausta í hverri þraut
„mjer hefur dugað um æfibraut,
„þín góða, tryggva og göfga lund
„mig gleður síðast á banastund.

14. „Þótt tveir við megum ei mörgum við
„og Már sje slitinn frá vinar hlið,
„á vin mjer bendir hans tryggðin traust,
„er til jeg snúa má kvíðalaust.

15. „Þjer himnafaðir mitt hjarta jeg fel;
„jeg hlýt að deyja, það finn jeg vel;
„minn dreyri flýtur, ei dugir hlíf,
„en dýrt skal selja mitt unga líf."

16. Og höggin dundu af heiptar móð —
mót hundrað fjendum hann einn stóð,
unz tárum blóðgum loks böðuð jörð
í breiddan faðminn tók sverða njörð;

17. Þá grimmum stytti upp böndlar þey
og grið fjekk Már — en hann bað þess ei;

hans hörund bráðum varð hélað já
en hélt samt varð hann ei þaðan frá
18. því vinar deyjanda augu og orð
hann ætíð mundi og grimdar morð
það sveið í brjósti hans blæðing und
til banadægurs frá þeirri stund

1 af 18.

= Sr. Magnús Helgason, Torfastöðum

Kv. 9. bl. 17. marts. 1891.

Brynjólfur